

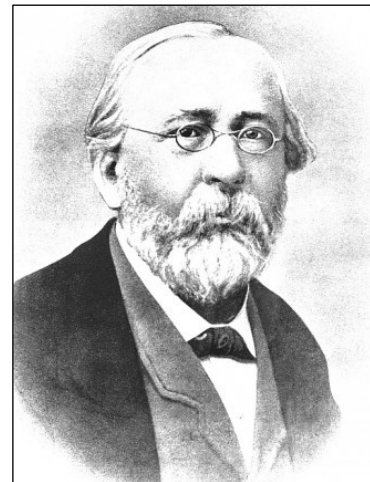
Biologická olympiáda – kategória E
51. ročník
Poznaj a chráň prírodu svojej vlasti (59. ročník)
Okresné kolo – školský rok 2016/2017
Písomný test – odbornosť geológia

1. Najdlhším jaskynným systémom na Slovensku je systém Demänovských jaskýň. Jeho celková zmapovaná dĺžka v súčasnosti dosahuje 40 471 m. Do nasledujúcej tabuľky doplň štyri chýbajúce údaje k jeho uvedeným jaskyniam.

Názov jaskyne	Výplň jaskyne	Sprístupnosť pre verejnosť
Demänovská jaskyňa slobody		
	ľadová	sprístupnená
Demänovská jaskyňa mieru	sintrová	

2. Napiš meno a priezvisko významného slovenského geológa (na obrázku). V rokoch 1885 – 1892 bol riaditeľom Ríšskeho geologického ústavu vo Viedni. Je po ňom pomenovaný aj geologický ústav v Bratislave.

Meno a priezvisko geológa: .....

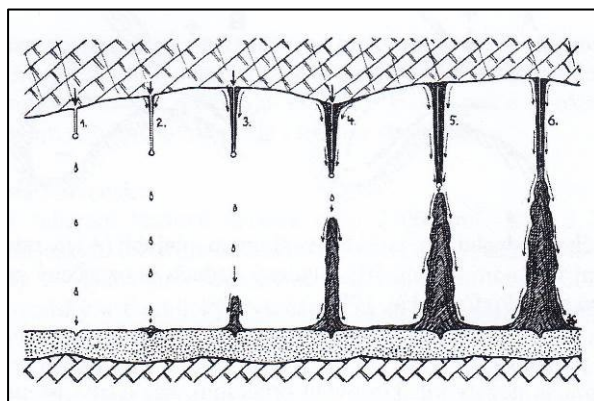
3. Napiš názov vedného odboru, ktorý skúma povrchové a podzemné javy a tvary vznikajúce v rozpustných krasových horninách.

Názov vedného odboru: .....

4. Učiteľ bude žiakom rozprávať o kovy. Preto si na vyučovaciu hodinu zoberie so sebou minerály, z ktorých sa získava železo, olovo, zinok a meď. Správne pospájaj čiarou jednotlivé kovy s príslušnými minerálmi, z ktorých sa získavajú:

a) železo	1) galenit
b) olovo	2) sfalerit
c) zinok	3) chalkopyrit
d) meď	4) siderit

5. Na obrázku je schéma vzniku kvapľov. V minulosti sa pre ne bežnejšie používali aj slovenské názvy: strechulec, visjak, stojak a stĺp. Uveď ich odborné názvy, ktoré sa v súčasnosti používajú.

- a) Názov kvapľa rastúceho zhora .....
- b) Názov kvapľa rastúceho zdola .....
- c) Názov kvapľa po ich vzájomnom spojení .....

6. Na obrázku je sintrový útvar Slonie uši. Je vyobrazený aj na logu jednej, verejnosti sprístupnenej jaskyne, v ktorej sa nachádza. Názov jaskyne je z loga zámerne odstránený. Napíš názov tejto verejnosti sprístupnenej jaskyne, ktorá sa nachádza v Smolenickom krase v CHKO Malé Karpaty. Napíš čím sa líši jej vznik od ostatných sprístupnených jaskýň na Slovensku.

- a) Názov jaskyne .....
- b) Čím sa líši vznik tejto jaskyne od vzniku ostatných verejnosti sprístupnených jaskýň na Slovensku
 .....
 .....
 .....

7. Napiš, ako sa volajú jednotlivé farebné odrody kremeňa:

- a) fialová .....
- b) žltá .....
- c) ružová .....
- d) bezfarebná priehľadná .....
- e) čierna .....

8. Zakrúžkuj písmená pri tých dvoch pohoriach, v ktorých sa nachádzajú krasové jaskyne.

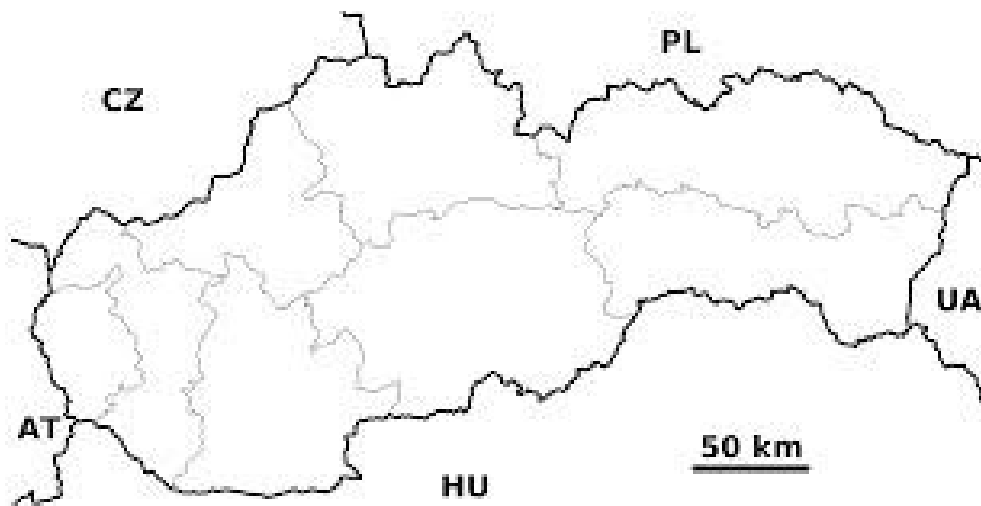
- a) Slovenský kras   b) Vihorlat
- c) Burda   d) Nízke Tatry

9. Napiš úplný a presný názov nedávno zrekonštruovaného slovenského múzea špecializujúceho sa na kras a jaskyne, ktoré sídli v Liptovskom Mikuláši. Pomôžeme ti skratkou jeho názvu, ktorá je SMOPaJ:

.....

10. Napiš úplný trojslovný názov verejnosti sprístupnenej aragonitovej jaskyne, ktorá sa nachádza v Revúckej vrchovine a v akej hornine je vytvorená. Do slepej mapy zaznač jej polohu (povolená odchýlka zaznačenia v mape je ± 1 cm).

- a) Názov: .....
- b) Hornina, v akej je jaskyňa vytvorená: .....

11. Napiš názvy geologických pásiem, pre ktoré sú typické nasledujúce horniny:

- a) pieskovce a ílovce .....
- b) žula .....
- c) ryolit a andezit .....

12. Na obrázkoch sú dve geologicky významné lokality, ktoré sa nachádzajú v pohorí Vihorlat, v blízkosti obce Zemplínske Hámre. Napíš k obrázkom:

a) dvojslovný názov lokality: .....

b) akou horninou je tento útvar tvorený: .....

c) dvojslovný názov lokality: .....

d) ako došlo k vytvoreniu tohto jazera: .....

13. Doplň v nasledujúcom texte chýbajúce slovo.

Medzi exokrasové formy patria aj povrchové priehľbeniny kruhového, elipsovitého alebo nepravidelného tvaru, ktoré nazývame .....

Autor: RNDr. Roman Lehotský
Recenzent: Ing. Zuzana Krempaská
Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Bratislava 2017